

Milieuprogramma 2009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Algemeen

- 1.1 Status Milieuprogramma
- 1.2 Nieuw beleid ten opzichte van het Milieuprogramma 2008
- 1.3 Overige randvoorwaarden
- 1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2: Beleidsterreinen

- 2.0 Algemeen Milieubeleid
- 2.1 Afval
- 2.2 Ruimtelijke Ordening en duurzaam bouwen
- 2.3 Energie en klimaat
- 2.4 Vergunningverlening en handhaving
- 2.5 Geluid
- 2.6 Bodem en waterbodembeheer
- 2.7 Verkeer, vervoer en lucht
- 2.8 Water en groen
- 2.9 Communicatie en voorlichting
- 2.10 Gemeente als bedrijf
- 2.11 Regionale ontwikkelingen

Hoofdstuk 3: Samenvatting personele en financiële consequenties

- 3.1. Personele consequenties
- 3.2. Financiële consequenties

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Status Milieuprogramma 2009

Op basis van de Wet Milieubeheer is het voor rijk, provincie en gemeenten verplicht om jaarlijks een milieuprogramma op te stellen en bestuurlijk te laten vaststellen. Het Milieuprogramma 2009 wordt hierbij ter besluitvorming aangeboden. Het milieuprogramma volgt de begrotingscyclus en kan gelezen worden als een inhoudelijke toelichting op de begroting.

Het Milieuprogramma is een van de onderdelen van de milieubeleidscyclus. Deze cyclus bestaat uit:

- het Milieubeleidsplan: dit geeft ambities en doelstellingen van het milieubeleid weer en wordt voor een aantal jaren vastgesteld. In Voorschoten voor de periode 2004-2008.
- het Milieuprogramma: dit werkt de ambities en doelstellingen van het milieubeleidsplan uit in concrete actiepunten. Het is wettelijk verplicht jaarlijks een Milieuprogramma op te stellen.
- het Milieu(jaar)verslag: dit geeft de stand van zaken van de uitgevoerde acties uit het Milieuprogramma in een jaar weer en geeft ook aan in hoeverre de ambities en doelstellingen van het Milieubeleidsplan zijn gerealiseerd.

Het Milieuprogramma geeft zowel de wettelijk verplichte activiteiten – dit is het grootste deel van het takenpakket- als het beleid dat de gemeente autonoom voert, weer. De actiepunten zijn een uitwerking van de ambities die zijn opgenomen in het Milieubeleidsplan 2004-2008. Verder zijn er activiteiten die gebaseerd zijn op het Plan van Aanpak Klimaatbeleid (vastgesteld najaar 2003), het Regionaal Verkeers- en vervoersplan (vastgesteld in 2003), de nota Ondernemend handhaven (gemeentelijk integraal handhavingplan, vastgesteld in april 2004), de nota Uitwerking verbeterplan milieuwethandhaving (vastgesteld in 2004 en aangevuld in 2005), het Kaderplan afvalinzameling (vastgesteld in het najaar van 2003) en de notitie Duurzame Stedenbouw (vastgesteld oktober 2007).

1.2 Nieuw beleid ten opzichte van het Milieuprogramma 2008

In 2006 is een nieuw College van Burgemeester en Wethouders aangetreden met een nieuw Coalitieprogramma voor de periode tot 2010. Milieu en duurzaamheid zijn belangrijke thema's in deze coalitieperiode. Drie programma's uit het huidige Coalitieprogramma hebben betrekking op milieubeleid of hebben hier raakvlakken mee (1, 2 en 3).

Een van de eerste nieuwe activiteiten uit het Coalitieprogramma was het invullen van de Lokale *Duurzaamheidsmeter*. De Duurzaamheidsmeter geeft een beeld van de score van Voorschoten op een aantal milieuthema's. De score is de basis voor acties om die score te verbeteren. Met het regelmatig monitoren van deze milieuthema's ontstaat voor burgers en voor de politiek een goed beeld waar milieuwinst is geboekt en waar een en ander nog verbeterd kan worden. In 2009 zal de duurzaamheidsmeter opnieuw worden ingevuld.

De gemeenteraad heeft in maart 2009 het CO₂ plan, dat is gericht op een forse reductie van de CO₂ uitstoot in 2030, vastgesteld. In 2009 en komende jaren zal hard worden gewerkt om de ambities waar te maken. Daarvoor zal in de eerste helft van 2009 een uitvoeringsplan worden opgesteld en zal een klimaatfonds worden opgericht. Het CO₂-plan van de gemeente sluit aan op het door Holland Rijnland opgestelde regionale klimaatplan.

1.3 Overige randvoorwaarden

In hoofdstuk 3 wordt beschreven wat de personele en financiële consequenties zijn van uitvoering van het Milieuprogramma 2009. Het Milieuprogramma kan worden uitgevoerd met de aanwezige formatie en met de daarvoor beschikbare budgetten. Waar dat niet het geval is, is dit beschreven in paragraaf 3.2.

De in dit Milieuprogramma 2009 opgenomen activiteiten passen binnen de intenties zoals die zijn opgenomen in de Programma-begroting 2008-2011. De opgenomen activiteiten vallen vooral binnen de programma's 1 en 2:

- Programma 1 ruimte en bouwen: gaat in op ruimtelijke ordening, verkeers- en vervoersbeleid, economisch beleid en archeologie. Zie de paragrafen 2.2 en 2.7.
- Programma 2 duurzaamheid: gaat over milieubeleid, groen- en waterbeleid en volkshuisvestingsbeleid. Zie de paragrafen 2.0, 2.3, 2.4 en 2.6, 2.8, 2.9, 2.10.
- Programma 3 Ruimtelijk beheer: zie de paragrafen 2.1, 2.4, 2.5.
- Programma 7: Publieke dienstverlening: zie paragraaf 2.9.

1.4 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 is dezelfde indeling gehanteerd als in het in oktober 2004 vastgestelde Milieubeleidsplan. Het hoofdstuk bevat per paragraaf een relevant gemeentelijk milieuthema. Per gemeentelijk milieuthema worden de doelstellingen genoemd zoals opgenomen in het Coalitieprogramma. Vervolgens worden enkele relevante ontwikkelingen geschetst die van belang zijn voor de uitvoering van activiteiten in 2009. Als laatste volgt in iedere paragraaf een overzicht van de geplande activiteiten voor 2009, met daarbij vermeldt de trekker, de verwachte besteding in uren, de dekking en of het een eenmalige activiteit betreft of een structurele. Ook is aangegeven of het een wettelijk verplichte activiteit (w) betreft en/of sprake is van nieuw beleid. De tabellen zijn volgens een vast patroon opgebouwd: eerst wettelijk verplichte activiteiten, dan nieuw beleid, dan overige activiteiten.

Hoofdstuk 3 geeft een samenvatting van de personele en financiële consequenties.

Hoofdstuk 2 Beleidsterreinen

2.0 Algemeen Milieubeleid

Duurzame ontwikkeling is het uitgangspunt voor al het gemeentelijk beleid. In het Coalitieprogramma (Programma duurzaamheid) is als actiepunten geformuleerd: het actief stimuleren van milieubewust handelen en duurzaamheid waarbij de gemeente een voorbeeldfunctie heeft.

Vastgesteld beleid in dit verband zijn het Milieubeleidsplan en Milieuprogramma's uit voorgaande jaren. De in tabel 2.0 opgenomen actiepunten passen binnen Programma 2.

De in deze tabel opgenomen uren (kolom 4) hebben alleen betrekking op de inzet vanuit Milieu. De laatste kolom van de tabel bevat twee soorten gegevens. Het eerste nummer verwijst naar het product zoals opgenomen in de productenraming; het tweede nummer naar de activiteit zoals gelabeld in Coda.

Tabel 2.0: actiepunten algemeen 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ activiteit</i>
Milieubeleid algemeen (beantwoorden brieven van burgers, opstellen beleid e.d)	Milieu (RB en RO)	*	60	Jaarlijks terugkerend	723.02/ 67.150
Invullen Lokale Duurzaamheidsmeter	Milieu(RB en RO)		PM	2010	723.02/ 67.150
Activiteiten op basis van duurzaamheidsmeter**	Milieu (RB en RO)		Zie par. 2.3 en 2.10	2009	
Deelname aan Ambtelijke Advies Groep ter voorbereiding van portefeuillehoudersoverleg en AB ruimte en evt. werkgroepen regionaal			40		
Evaluatie Milieubeleidsplan 2004- 2008	Milieu RO en RB		200		723.02/ 67.150
Opstellen milieuprogramma 2010	Milieu (RB en RO)	W	130	2009	723.02/ 67.150
Rapportage milieoverslag/ milieumonitoring 2008	Idem	W	130	2009	723.02/ 67.150

W = wettelijk verplichte activiteit

*De gemeentelijke servicenormen (Afspraak is afspraak) houden in dat brieven aan burgers inhoudelijk binnen 6 weken beantwoord moeten worden.

** met als doel een hogere score bij de volgende meting

2.1 Afval

De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De gemeente is daarbij verplicht de fracties GFT, oud papier/karton, glas, textiel, klein chemisch afval en wit- en bruingoed gescheiden van de restfractie in te zamelen. Om dit in goede banen te leiden zijn regels opgesteld en worden de taken uitgevoerd in het belang van de bescherming van het milieu. De uitvoering van de inzameling is in handen van het Uitvoerend Bedrijf.

Beleidsontwikkeling

Per januari 2006 is de producenten verantwoordelijkheid voor afval juridisch vastgelegd in de Algemene Maatregel van Bestuur: Besluit beheer verpakkingen en papier en karton. Dit betekent dat producenten van verpakkingen verantwoordelijk zijn voor het retourneren van de verpakking. Om dit te effectueren worden afspraken gemaakt tussen de VNG en de verpakkingindustrie over onderlinge vergoedingen. In juli 2007 is een raamakkoord verpakkingen gesloten. Op dit moment zijn onderhandelingen gaande om overeenstemming te bereiken omtrent de uitvoeringsprotocollen.

Lokaal afvalbeleid

Belangrijke beleidsdocumenten zijn de Kadernota afvalinzameling 2004-2008, het Milieubeleidsplan 2004-2008 en de Afvalstoffenverordening 2004. In 2009 wordt een nieuw beleidsplan Afval opgesteld. Deze zal de kadernota vervangen. Ook zal dit jaar de Afvalstoffenverordening worden aangepast in verband met eventueel inzamelen van kunststof.

Doelstelling:

De Kadernota afvalinzameling is sinds het jaar 2004 leidend voor de activiteiten op het gebied van afvalinzameling. Elf uitgangspunten zijn uitgewerkt in dertien doelstellingen. Er zijn acties geformuleerd met behulp waarvan de doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. De doelstellingen zijn gericht op een verbetering van de inzamelrespons van de afvalstromen oud papier, glas, textiel, en kca. Ook wordt ingezet op een beperking van de kosten voor (grof) huishoudelijk afval door het realiseren van een brengplaats en meer communicatie naar burgers over alle aspecten van afvalbeleid en kosten.

In het Coalitieprogramma (programma duurzaamheid) is als actiepunten opgenomen het bereiken van een toename van het percentage gescheiden inzameling, wat naadloos aansluit op de doelstellingen van het kaderplan afvalinzameling.

Tabel 2.1 geeft de acties aan die in 2009 in het kader van de Kadernota afvalinzameling uitgevoerd gaan worden. Verder is aangegeven welke andere taken die verband houden met afvalbeleid worden uitgevoerd. De in de tabel opgenomen activiteiten passen binnen Programma 3.

Tabel 2.1: actiepunten afval 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking</i>
Evaluëren Kadernota afvalinzameling 2004-2008 Opstellen Beleidsplan Afval Aanpassen Afvalstoffenverordening	RB, UB, VLC	W*	200 uur		721.01/ 67 250
Samenwerking binnen Gevulei en afronding onderzoeken die door Gevulei zijn opgestart: <ul style="list-style-type: none"> - Regionale afvalverwerking, - Gezamenlijk afvalbeleid, - Samenwerking met regionale partners - Inzet in samenwerking in Gevulei - Communicatiecampagne n.a.v. sorteeraanlyse in 2008 	Gevulei/ RB	W*	80 uur	Jaarlijks terugkerend	721.01/ 67 250
Afhankelijk van het eindakkoord verpakkingen en zwerfafval zullen initiatieven (evt. regionaal) genomen moeten worden om dit akkoord uit te voeren.	Gevulei/RB/ UB	W	70	Vanaf 2009	7201.01/67 250
Realisatie van een brenglocatie voor particulieren.	RB/ RO/ UB/	W	PM	2009 e.v.	721.01/ 67 250
Onderzoek modernisering afvalinzameling <ul style="list-style-type: none"> - Bovengronds vs. Ondergronds inzamelen - Chippen - Afsluiten 	RB/UB		70	2009	721.01/67 250
Algemeen: adviseren aan B&W en bij projecten	RB	W*	300 uur	Incidenteel/ meestal t.l.v. projecten	721.01/ 67 250
Opstellen beleid ten behoeve van de reguliere uitvoerende taken van het Uitvoerend Bedrijf	UB		30 uur (RB)	Doorlopend/ worden per jaar afspraken gemaakt	721.01/ 67 250

NB in de tabel is alleen de inzet van uren door Milieu opgenomen

W = wettelijk verplicht/ W*= beleid om wettelijke taak beter uit te kunnen voeren

2.2 Ruimtelijke ordening en duurzaam bouwen

Een van de wettelijke taken van een gemeente is het actueel houden dan wel actueel maken van bestemmingsplannen. Voorschoten is bezig met een project herziening bestemmingsplannen, dat ongeveer 10 jaar zal duren. Hierbij worden niet alleen de bestemmingsplannen geactualiseerd, maar zal ook het aantal bestemmingsplannen worden gereduceerd tot ca. 13 - 16. Vanuit milieu worden in dit traject de verplichte milieuparagrafen ingevuld. Deze activiteiten vallen onder het Programma Ruimte en Bouwen.

Duurzaam bouwen (DUBO) is een niet wettelijk verplichte activiteit, maar wel één van de vier speerpunten uit het Milieubeleidsplan 2004-2008. Bovendien past DUBO binnen het streven om actief duurzaamheid te stimuleren (Coalitieprogramma).

Basis voor het DUBO-beleid zijn vier bestuurlijk vastgestelde nota's

- de regionale nota "Duurzaam Bouwen en Wonen" uit 1996
- het Plan van Aanpak Duurzaam bouwen en Wonen (5 juni 1997)
- het Regionaal Duurzaam Bouwen Plus pakket (vastgesteld 22 april 2004)
- Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw van de gemeenten Alkemade, Hillegom, Leiden, Leiderdorp, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude (vastgesteld september 2007).

Verder zijn activiteiten gebaseerd op het Plan van aanpak Klimaatbeleid (vastgesteld najaar 2003).

Het DUBO- (en klimaat)beleid van Voorschoten komt tot stand in samenwerking met de Leidse regio.

In 2006 is regionaal gewerkt aan het project Duurzame Stedenbouw. Doelstelling van deze samenwerking is het harmoniseren van het dubo-beleid van de gemeenten uit de regio.

Doelstelling

De gemeente stelt zich ten doel:

- tijdig duurzaam bouwen te stimuleren in zowel bestaande (ook weg- en water) bouw als nieuwbouw (Milieubeleidsplan);
- bij de herziening van bestemmingsplannen en het opstellen van de Structuurvisie Voorschoten de uitgangspunten voor een duurzame inrichting van water, energie, grond- en reststoffen, verkeer en vervoer, doelmatig ruimtegebruik en betrokkenheid van bewoners en gebruikers in een vroegtijdig stadium in de planvorming te betrekken en te streven naar een evenwichtige inpassing van diverse ruimteclaims in een gebied zodat er een evenwichtige balans ontstaat tussen milieu, ruimte en economie (Milieubeleidsplan).

Een reguliere activiteit van Milieu (Ruimtelijk Beheer) is het schrijven van een milieuparagraaf voor bestemmingsplannen. Binnen deze milieuparagraaf wordt aandacht besteed aan aspecten als geluid, bodem en lucht (belangrijk vanuit gezondheidsoogpunt).¹ Rekening dient te worden gehouden met o.a. het plaatsen van afvalcontainers voor restafval en gft, glasbakken e.d. bij de inrichting van een gebied.

De actiepunten in tabel 2.2 zijn een uitwerking van de ambities die zijn opgenomen in het Milieubeleidsplan 2004-2008; verder zijn activiteiten gebaseerd op het Plan van Aanpak Klimaatbeleid. De activiteiten passen binnen programma 2 van de begroting.

Tabel 2.2: Actiepunten ruimtelijke ordening en duurzaam bouwen 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Herziening bestemmingsplannen / milieuparagraaf bij bestemmingsplannen	Milieu (RB)	W -	100 uur	Jaarlijks, in periode van 10 jaar, tot ca. 2013/ par. t.l.v bp	723.02/ 67.110
Het geven van "ad hoc" adviezen	Milieu (RB)	W	50 uur	Jaarlijks terugkerend	723.02/ 67.110
Het leveren van een (milieu/ dubo) bijdrage aan (nieuwbouw)projecten/ uitvoeren van regionaal DUBO Pluspakket/ afspraken Duurzame Stedenbouw waaronder het opnemen van gezondheidsaspecten (zie ook par.2.11 regionale ontwikkelingen)	Milieu (RB) en projectleiders RO/ Milieudienst West Holland		150 uur	Doorlopend	822.01/ 68.005 723.02/ 67.110

NB Inzet in uren is inzet van Milieu met uitzondering van het regionaal Dubo Plus Pakket/ Duurzame Stedenbouw (RO).

w = wettelijk verplichte taak

¹ Milieu en gezondheid kent vele aspecten die voor een groot deel worden meegenomen in de verplichte onderzoeken bij het opstellen van bestemmingsplannen. Overige aspecten die van invloed zijn op de gezondheid zijn bijv. vocht in huis (oplossing: ventileren), gebruikte materialen binnenshuis, loden leidingen, effecten van houtkachels. Door voorlichting over gezondheid en binnenmilieu kan hier aandacht aan worden besteed.

2.3 Energie en klimaat

Doelstelling (op basis van Milieubeleidsplan):

De gemeente stelt zich ten doel:

- het nemen van energie-en milieubesparende maatregelen in gemeentelijke gebouwen (Coalitieprogramma, Programma 2 Duurzaamheid);
- energiebesparing in woningen te bevorderen via de uitvoering van de taak Duurzaam Bouwen (zie ook paragraaf 2.3) en diverse klimaatprojecten;
- het stimuleren van de toepassing van Duurzame Energie;

energiebesparing bij bedrijven via handhaving, toezicht en advisering te bevorderen;

energiebesparing in de openbare verlichting te bevorderen bij het afsluiten van nieuwe contracten;

het gebruik van groene energie te bevorderen bij particulieren en bedrijven

invulling te geven aan landelijk Klimaatbeleid.

Het voeren van energiebeleid is geen wettelijke taak van een gemeente. Het is wel een indirect verplichte taak op grond van het convenant dat de VNG met het IPO en het Kabinet heeft afgesloten. Vanaf 2008 voert de Milieudienst samen met de gemeenten uit Holland Rijnland en de Rijnstreek het regionale klimaatbeleid uit. De Milieudienst en de gemeenten hebben gezamenlijk het Klimaatprogramma 2008-2012 opgesteld. De Milieudienst voert het Klimaatprogramma uit voor de gemeenten. De CO₂-kansenkaart is de basis van het regionale Klimaatprogramma Holland Rijnland en Rijnstreek. Het geeft inzicht in het huidige energiegebruik en CO₂-uitstoot van de regio. Het laat zien hoe dit energiegebruik zich tot 2030 bij ongewijzigd beleid ontwikkelt (business as usual) en wat de mogelijkheden zijn om het energiegebruik van de regio te reduceren. Ook het in maart 2009 vastgestelde CO₂ plan bevat ambities op het gebied van energie en klimaat.

De raad heeft 200.000 euro beschikbaar gesteld voor 2009 als investering voor een CO₂ neutraal Voorschoten. In 2030 moet de CO₂ uitstoot met 50% verminderd zijn. In 2050 moet Voorschoten helemaal klimaatneutraal zijn. Om dit voor elkaar te krijgen komt er onder meer 1 fte aan menskracht, een uitvoerings plan en een klimaatfonds om projecten van bedrijven en belangenorganisaties te ondersteunen. Daarnaast zijn er inmiddels ook lokale initiatieven op het gebied van energie en klimaat. Het Platform Duurzaam Voorschoten organiseert ook voor 2009 de actie (H)eerlijk eten. Ze wil daarmee de aandacht vestigen op heerlijk en eerlijk vegetarisch en ecologisch eten. Zo doen restaurants mee aan het terugdringen van de CO₂ uitstoot in Voorschoten en zetten ze zich in voor een beter milieu.

Eind 2008 is de Stichting Voorschoten CO₂ wijzer opgericht. Voorschoten CO₂ wijzer is een netwerk dat zich inzet om de CO₂-uitstoot van burgers in Voorschoten blijvend te verminderen. Daarnaast investeert ze in de ontwikkeling van schone energie in de zustergemeente Kita in Mali. Voor 2009 is

het doel om tussen de 1.100 en 1.900 huishoudens te inspireren tot het overstappen naar schone energie – als eerste simpele stap- zodat zeker éénderde van de bijna 10.000 huishoudens in Voorschoten duurzame energie gebruikt. Het leidt tot een CO₂-reductie van 1,6 tot 2,7 kiloton per jaar, wat gelijk is aan 1,5 tot 3% van de totale CO₂-uitstoot in Voorschoten.

Tabel 2.3: actiepunten energie 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: product/ activiteit</i>
Activiteiten in het kader van Voorschoten CO ₂ neutraal	RB/RO	Nieuw beleid	1360	2013	
Voor Huis van Voorschoten opstellen van nota over een energiezuinig, klimaatvriendelijk en duurzaam huis.	Milieu (RB)	Nieuw beleid	Zie par. 2.2. (bijdrage aan nieuwbouw)	2008	723.01/67.170/ 67.060
Opstellen beleidsplan Openbare Verlichting	RB		PM	2008	Niet ten laste van milieubudget
Klimaatbeleidprojecten (nog regionaal te selecteren en toegesneden op Voorschoten): - Energiezorgsysteem voor gemeentelijke gebouwen en objecten - Servicepunt warm wonen voor woningeigenaren (toegespitst op energieprestatiecertificaat)	MDWH / RB	Zorgplicht	Inzet uren MDWH. nader te bepalen afhankelijk van voorstellen 200 uur milieu Voorschoten aan region. energiebesparingsprojecten c.q. begeleiding projecten	per project verschillend	Regulier budget beschikbaar voor MDWH en rijkssubsidie BANS 723.01/ 67.170/ 67.060 energiebeleid 723.02/ 67.110 dubo 723.05/ 67.090 lucht

W = wettelijk verplichte activiteit

.NB de in de tabel opgenomen uren betreffen de inzet van milieu; voorlopig ingeschat op 200 uur, afhankelijk van wat regionaal wordt afgesproken. Daarnaast worden uren ingezet door de Milieudienst West-Holland (nog nader in te vullen).

2.4 Vergunningverlening en handhaving

Het Activiteitenbesluit is per 1 januari 2008 in werking getreden. De aanleiding van dit besluit is dat de ministeries VROM en Verkeer en Waterstaat het aantal bedrijven dat onder de algemene milieuregels (AMvB) valt willen uitbreiden. Elf bestaande 8.40-AMvB's (Algemene Maatregelen van Bestuur) en het Besluit opslaan ondergrondse tanks maken plaats voor één nieuwe AmvB. Bij deze samenvoeging is ook regelgeving voorlozingen die vallen onder de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) meegenomen. Dit betekent dat voor 37.000 bedrijven de milieuvergunning vervalt.

Een gemeente en dus ook Voorschoten houdt zich bezig met de volgende wettelijke taken:

- behandelen en verlenen van vergunningen Wet Milieubeheer; daarnaast het beoordelen en toetsen van meldingen;
- het uitvoeren van controles en zonodig toepassen van handhaving, volgens een door B&W vastgestelde toezichtstrategie voor alle bedrijven die onder de Wet milieubeheer vallen, waarbij ondermeer de frequentie van bezoek is vastgelegd;
- bijzondere handhavingprojecten
- administratieve controles;
- behandeling van (met name inrichtingsgebonden) klachten;
- optreden bij milieucalamiteiten en begeleiding verhaalsacties;
- actualiseren van het inrichtingen bestand.

Doelstelling (o.a. op basis van het Milieubeleidsplan):

De gemeente stelt zich ten doel om:

- verlenen van vergunningen volgens wettelijke eisen (waaronder Activiteitenbesluit en Wabo)
- opstellen van een notitie waarin blijkt welke beleidsregels opgenomen moeten worden met betrekking tot het stellen van nadere eisen in vergunningen/meldingen
- naar aanleiding van het Activiteitenbesluit de milieuvergunningen omzetten naar meldingen
- evalueren van de notitie veehouderij en hinderwet
- het bestaande niveau van vergunningverlening en handhaving te continueren en daarbij waar mogelijk te professionaliseren. Streefcijfer is dat 80% van de Wet milieubeheervergunningplichtige bedrijven een geldige actuele vergunning heeft. Verder moet bij 40% van de bedrijven geen sprake meer zijn van overtreding van de kernvoorschriften na

periodieke en andere eerste controles. Tot slot is het streven om bij **60%** van de bedrijven geen overtredingen meer aan te treffen na de eerste hercontrole²;

- de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven op milieugebied zo veel mogelijk te stimuleren;
- de milieucommunicatie met het bedrijfsleven te verbeteren;
- dezelfde frequentie van controle uitvoeren als in regio-gemeenten gangbaar is;
- het structureel controleren van het Bouwstoffenbesluit;
- de samenwerkingshandhaving met de regionale partners te continueren.

In de jaren 2002 t/m 2006 zijn alle vergunningen nagelopen op actualiteit en dekkendheid. Vanaf eind 2007 zitten de vergunningen in de beheersfase. Het aantal controles zit al vanaf eind 2003 op beheersniveau. Dit betekent dat de situatie bij het bedrijf bekend is en via reguliere controles bijgehouden kan worden.

Landelijk is er door de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Verkeer en Waterstaat in samenwerking met het Inter Provinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een traject opgezet om de kwaliteit van de handhaving te verbeteren: de zgn. professionalisering van de Milieuwethandhaving. In 2004 t/m 2006 is gewerkt aan het voldoen aan alle criteria die worden gesteld in het kader van de professionalisering milieuwethandhaving. Inmiddels ligt alles vast op papier en is dit bestuurlijk vastgesteld. Voorjaar 2006 voldeed Voorschoten voor 100% aan de gestelde criteria.

De in tabel 2.4 opgenomen activiteiten passen binnen programma 2.

Tabel 2.4: actiepunten vergunningverlening, klachtenafhandeling etc. 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: product/ activiteit</i>
Verlenen van ca. 4 vergunningen Wet milieubeheer (raming)	Milieu (RB)	W	150 uur	Continu	723.03/ 67.120
1x optreden bij calamiteiten (raming)	Milieu	W	PM	Continu	723.03/ 67.120
Behandelen meldingen wet milieubeheer:	Milieu	W	50 uur	Continu	723.03/ 67.120

² In Voorschoten gaat het vooral om veel bedrijven in categorie 2 (kantoren, grotere gemalen, kleine horecabedrijven) en categorie 3 (wasserij-en strijkinrichtingen, benzinestations met LPG, tuinbouwbedrijven, schildersbedrijven, garages, aannemers, veehouder, overige horeca, tuincentra). Er zijn enkele bedrijven in de zwaarste milieucategorie, categorie 4: jachtwerven, instrumentenfabriek, kunststofverwerkende fabriek. De bedrijven in de zwaarste milieucategorie worden het vaakst gecontroleerd. In Voorschoten zijn ongeveer 30 bedrijven vergunningplichtig en vallen ca. 320 bedrijven onder een Algemene Maatregelen van Bestuur.

Milieuprogramma 2009

Wet Milieubeheer, algemene onderwerpen als bijv. het volgen van uitvoeringsbesluiten, omgevingsvergunning e.d. (i.h.k.v. kennis bijhouden)*	Milieu	W	180 uur	Continu	723.03/ 67.120
Vergunningen APV (ondersteuning handhaven, procederen)	Milieu	W	150 uur	Continu	310.03/ 63.020
Voorlichting/beantwoording vragen	Milieu		100 uur	Continu	723.03/ 67.120

NB het jaarlijks uit te brengen Milieujarverslag (wettelijk verplicht) geeft aan of de acties zijn uitgevoerd en de geraamde aantallen zijn gehaald.

NB de tabel bevat de inzet van uren door Milieu (RB).

* De 180 uur is exclusief uren voor opleiding en bezoek aan studiedagen.

Handhavingsuitvoeringsprogramma

Uitvoeren van 98 integrale milieucontroles (raming), incl. geluidsmetingen	Milieu (RB)/ andere handhavings partners	W	1250 uur	2009	723.03/ 67.120
Uitvoeren van ca. 60 handhavings sancties (o.a. waarschuwingen/ hoorbrieven en dwangsbrieven)	Milieu/ MDWH + andere handhavings partners	W	450 uur	2009	723.03/ 67.120
Uitvoeren van ca. 25 klachtenbehandelingen (raming)	Milieu (RB)	W	160 uur	Continu	723.03/ 67.120
Niet inrichtingsgebonden activiteiten (zgn. vrije veldtoezicht)	Milieu (RB)	W	150 uur	Continu	723.03/ 67.120
Project toezicht horeca			50 uur	2009	723.03/ 67.120
Regionale handhavingsprojecten					
- handhavingssestafette (R)		LOM-proj/ prov. prioriteit	80 uur	2009	723.03/ 67.120
- project externe veiligheid (R), met als onderdeel verboden consumentenvuurwerk		Lprov. prioriteit O M-proj/	200 uur	2009	Idem
overige regionale activiteiten (R): - handhaving top x bedrijven - handhavingskwaliteit (via cursusedagen en themadagen) - ketenbeheer afval m.n. bouw-en sloopafval/ asbest)		LOM-proj	100uur	2009	Idem

Lom-proj. = LOM programma 2006/2007

Prov.prio = provinciale prioriteit

W = wettelijk verplicht

NB de tabel bevat de inzet van uren door Milieu.

NB het jaarlijks uit te brengen Milieujarverslag (wettelijk verplicht) geeft aan of de acties zijn uitgevoerd en de geraamde aantallen zijn gehaald.

De in het Handhavingsuitvoeringsprogramma opgenomen regionale activiteiten zijn onder voorbehoud opgenomen. De regiobrede prioriteiten uit de Startnotitie Samenwerkingsknooppunt Holland Rijnland

Milieuprogramma 2009

(bestuurlijk vastgesteld op 30 mei 2007) zijn nog niet vertaald in een regionaal handhavingsprogramma 2008.

In het project Risico-inventarisatie gemeente Voorschoten (risicokaart) is de doelstelling geformuleerd dat Voorschoten duurzaam bekend is met de risico's binnen haar grenzen. De afdeling Ruimtelijk Beheer (milieu) is hierin verantwoordelijk voor de inventarisatie van risico's met gevaarlijke stoffen die aanwezig zijn in bedrijven. Controles bij vuurwerkbedrijven worden uitgevoerd door de afdeling RB, Brandweer en Politie Holland Midden gezamenlijk.

In onderstaande tabel is het aantal geraamde controles afgezet tegen de categorie bedrijven.

Categorie	Aantal integrale controles 2009
1	10
2	32
3	47
4	9
Totaal	98

Naast 98 integrale controles vinden 32 overige controles plaats en ca. 40 hercontroles.

2.5 Geluid

Tot de wettelijke taken van de gemeente behoren de uitvoering en begeleiding van saneringsprojecten verkeerslawaaai en spoorweglawaaai, het voeren van procedures Hogere Grenswaarde, begeleiding en beoordeling van onderzoek, begeleiding van uitvoering verkeerstellingen voor onderhoud en actualisatie regionale verkeersmilieukaart. Luchtverontreiniging valt ook onder de beheerspost Wet Geluidhinder, vanwege de relatie met verkeer. Het onderwerp lucht wordt behandeld in paragraaf 2.7 - Verkeer, vervoer en lucht.

Met betrekking tot geluidhinder moet worden voldaan aan wettelijke normen en richtlijnen. De handhaving van geluidhinder is opgenomen in tabel 2.4 van paragraaf 2.4 – Vergunningverlening & handhaving.

Doelstelling:

De gemeente heeft in het Coalitieprogramma als actiepunten geformuleerd: vermindering van geluidsoverlast en verbetering van de luchtkwaliteit (Coalitieprogramma, programma 2 duurzaamheid).

Ten aanzien van de geluidsoverlast door Schiphol wordt ingezet om in regionaal verband druk uit te oefenen. Dit onderwerp is actueel geworden vanwege de sluiting van vliegveld Valkenburg in 2006. Hiermee is het luchtruim boven Wassenaar vrij gekomen en kan er lager worden gevlogen over deze streek. Dit kan ook in Voorschoten leiden tot meer geluidsoverlast. Op dit moment kent Voorschoten, vergeleken met andere gemeenten in de regio een relatief laag aantal klagers.

Voorschoten neemt in regionaal verband deel aan de sanering van de voor 1987 ontstane geluidhinder door wegverkeerslawaaai (de zgn. A- en B-lijsten). Dit houdt in de praktijk in dat de budgetten van de deelnemende gemeenten worden samengevoegd en gebruikt voor de aanpak van grotere projecten in de deelnemende gemeenten. Dit heeft tot gevolg dat niet ieder jaar huizen worden gesaneerd in Voorschoten. In 2008 zullen in Voorschoten weer 10 á 20 woningen worden gesaneerd (sanering van geluidhinder wegverkeerslawaaai) door de milieudienst. Dit betreft woningen van de A-lijst. Uiterlijk op 31 december 2008 moet de lijst voor sanering wegverkeer zijn aangevuld. Dit is de laatste kans om eventueel nog vergeten geluidsgevoelige bestemmingen toe te voegen aan de saneringslijst.

In juli 2002 heeft de Europese Unie de richtlijn omgevingslawaaai gepubliceerd. De richtlijn heeft als doel de geluids (overlast) situatie in de lidstaten te inventariseren door middel van het opstellen van geluidsbelastingkaarten. Voorschoten vormt onderdeel van de Leidse agglomeratie. In Voorschoten gaat het alleen om weg- en rail-verkeerslawaaai. Voorschoten heeft stand-alone (dus niet in regionaal verband) in 2007 een geluidsbelastingkaart laten opstellen welke in 2007 tevens is vastgesteld door het

college. In het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaaai is vervolgens in 2008 ook een gemeentelijk actieplan geluid vervaardigd voor de jaren 2008 tot en met 2012. Het college heeft het actieplan in september 2008 vastgesteld. Het actieplan voorziet met name in het aanbrengen van geluidsarm asfalt op de "Traverse" die in 2008 en 2009 wordt gereconstrueerd en op het aanbrengen van geluidsarm asfalt op andere drukke wegen op het moment dat het wegdek in het kader van onderhoud vervangen moet worden. Het actieplan geluid is opgesteld voor de periode 2008-2012.

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geluidhinder in werking getreden. Hierbij zijn de provinciale bevoegdheden grotendeels naar de gemeenten overgeheveld. Dit betekent dat de gemeente zelf hogere grenswaarden moet vaststellen. Daarvoor moet een geluidsbeleid worden opgesteld en vastgesteld. Hiermee is in de 2^e helft van 2007 een start gemaakt. In de eerste helft van 2009 zal het opstellen van een definitief geluidbeleid hogere grenswaarden worden afgerond.

Voor de beheersing van bouwlawaai heeft de gemeente in 2008 een concept beleid opgesteld. Volgens planning zal dit beleid in de eerste helft van 2009 definitief worden.

Alle activiteiten uit tabel 2.5 passen binnen Programma 2.

Tabel 2.5: actiepunten geluid 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ activiteit</i>
(Doen) uitvoeren, begeleiden en beoordelen van akoestisch onderzoek bij ruimtelijke projecten (=bouwplantoets).	Milieu en overig RB	W	200 uur	Continu	723.03/05 67.120/ 090
Toetsen van "Verzoek hogere grenswaarde" in het kader van de Wet geluidhinder.	RB, Milieu	W	100 uur	Continu	723.05/ 67.090
Activiteiten i.h.k.v. saneringslijst (zgn. A-lijst)	MDWH/ Milieu	W	75 uur	Continu	723.05/ 67.090
Opstellen gemeentelijk geluidbeleid	Milieu	W	50 uur (begeleiding)	2009	723.05/ 67.090
Opstellen gemeentelijk beleid Bouwlawaai	Milieu		50 uur	2009	723.05/ 67.090
Werkzaamheden voor het opstellen van de Regionale-Verkeers-Milieu-Kaart	Milieu	W	50 uur	Continu	723.05/ 67.090
Behandeling geluidsklachten	Milieu	W	50 uur	Continu	723.05/ 67.090

Milieuprogramma 2009

In regionaal verband druk uitoefenen ivm geluidoverlast door Schiphol (CROS)	Milieu (ambtelijk en bestuurlijk)		PM	Continue activiteit	
--	--	--	----	------------------------	--

NB in de tabel is alleen de inzet van uren door Milieu opgenomen (posten 723.05/67.090).

w= wettelijk verplichte taak

2.6 Bodem en waterbodembeheer

Wetgeving en beleid

Voor een duurzaam beheer van de bodem en waterbodem is de Wet bodembescherming van toepassing. Per 1 januari 2008 is tevens het Besluit Bodemkwaliteit van kracht geworden. Daar waar de gemeente bevoegd gezag is, heeft zij een wettelijke taak voor met name (water)bodembeheer en -onderzoek. Door het Besluit Bodemkwaliteit zullen er, ten opzichte van het Bouwstoffenbesluit, andere regels gelden voor het beheersen van de (water)bodemkwaliteit, het grond- en baggertransport en het (water)bodemonderzoek. Het Bouwstoffenbesluit is per 1 januari 2008 komen te vervallen.

Overige wettelijke taken zijn het in eigen beheer uit laten voeren van saneringen en het begeleiden en toetsen van deze (externe) saneringen. Verder wordt uitvoering gegeven aan diverse Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), het Lozingenbesluit en BOOT. Tenslotte vindt advisering en toetsing plaats van verplicht bodemonderzoek bij milieu- en bouwvergunningen en bestemmingsplannen.

Vastgesteld beleid:

- Regionale bodemkwaliteitskaart (bestuurlijk vastgesteld in 2002 en opnieuw in 2008);
- Bodembeheerbeleid (regionaal, in 2008 opnieuw vastgesteld);
- Grondstromenplan (regionaal, in 2008 opnieuw vastgesteld);

Doelstellingen

De gemeente stelt zich ten doel om:

- te bevorderen dat bodemonderzoek en sanering van de meest ernstige gevallen van bodemverontreiniging binnen afzienbare tijd ten minste gestart moeten zijn. Het gaat dan met name om de locaties: Rouwkooplaan 8-18 (voormalige verffabriek Nefaboline) en de Leidseweg 219 (voormalige Zilverfabriek). Bevoegd gezag hiervoor is de provincie Zuid-Holland die in deze ook een taakstelling heeft meegekregen van het ministerie van VROM
- door middel van het project 'Bodem in Beeld' van de provincie Zuid-Holland en de Bodemkwaliteitskaart sturing te geven aan verbetering van de bodemkwaliteit
- nieuwe bodemverontreinigingen te voorkomen via toezicht en handhaving (Coalitieprogramma),
- te bevorderen dat bedrijven en particulieren bodemverontreinigingen uit het verleden in eigen beheer saneren en er op toe te zien dat bedrijven en particulieren zelf nieuw ontstane bodemverontreinigingen opruimen
- de uitvoeringsbesluiten van de Wet Bodembescherming (zoals het Besluit Bodemkwaliteit waarvoor de gemeente bevoegd gezag is), uit te voeren en te handhaven

- het waterbeheer schoon en op diepte te hebben en te houden. Voor de onderhoudsplicht wordt overwogen om deze aan het Hoogheemraadschap over te dragen (Milieubeleidsplan)

Uitvoering

In 2005 is het bodembeleid in Voorschoten op beheersniveau gekomen. Beleid is ontwikkeld en de laatste bodemkwaliteitskaart is in procedure gebracht. In 2009 zullen werkzaamheden worden verricht voor het digitaal beschikbaar stellen van bodemgegevens op internet.

Voor de twee hierboven beschreven ernstige gevallen van bodemverontreiniging is de provincie Zuid-Holland bevoegd gezag. Wat de locatie Zilverfabriek betreft zijn in 2005 besprekingen gestart tussen provincie en gemeente en de huidige eigenaren van de Zilverfabriek. Uiteindelijk is er in april 2008 door de provincie een dwangsombeschikking uitgevaardigd aan de eigenaren van de Zilverfabriek. Eind 2008 dienen zij een saneringsplan gereed te hebben en eind 2009 dienen zij met de sanering te zijn begonnen.

Voor de bodemverontreiniging aan de Rouwkooplaan (huidige bedrijfsgebouwen op de plaats van de in 1977 door brand verwoeste Nefaboline lakfabriek) is de provincie eveneens bevoegd gezag. De bodem onder de panden is niet onderzocht, wel het grondwater buiten de bedrijfsgebouwen.

Geconcludeerd kan worden dat, gezien de aard van de verontreiniging, ernstig en urgent, monitoring noodzakelijk is. Sanering dient door de eigenaren opgepakt te worden in het kader van het ISV. Er zal geen overheidssanering plaatsvinden.

Het aantal tanksaneringen (BOOT) is niet meer als aparte activiteit opgenomen. Tanksaneringen vallen onder het reguliere bedrijventoezicht. Het aantal tanksaneringen bij particulieren, waarop moet worden toegezien, is zo sterk afgenomen dat ook hier geen aparte urenraming voor is opgenomen.

In 2004 is het baggerplan 2004-2007 opgesteld en vastgesteld door de raad. De laatste tranche is in 2008 uitgevoerd waardoor de achterstand in onderhoudsbaggerwerkzaamheden binnen geheel het stedelijk gebied is ingelopen. Afhankelijk van de onderhoudsplicht zal de gemeente in 2009 incidenteel baggeren. Voor het systematisch, planmatig en gespreid baggeren wordt eind 2008 een baggerprogramma opgesteld. Het betreft hierbij de watergangen waarbij de onderhoudsplicht bij de gemeente ligt. Klachten over geringe waterdiepte die bij de gemeente binnenkomen worden afgehandeld naar gelang de onderhoudsplicht van de watergang bij de gemeente of derden ligt. In 2009 wordt overwogen de onderhoudsplicht van watergangen van de gemeente over te dragen aan het Hoogheemraadschap van Rijnland. Hiermee is deze doelstelling uit het Milieubeleidsplan ook gehaald.

De in tabel 2.6 opgenomen activiteiten passen binnen programma 1.

Tabel 2.6: actiepunten bodem en waterbodembeheer 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijk ste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Uitvoering Besluit Bodemkwaliteit (beheersing en verbetering bodemkwaliteit)	RB	W	200 uur	Continu	723.04/ 67.160
Uitvoering Besluit Bodemkwaliteit en Lozingenbesluit (registratie, controle)	RB	W	Zie par.2.4 (vrije veld controles)	Continu	723.04/ 67.160
Bodemonderzoeken en bodemtoets bij bouwaanvraag en RO-plannen (ca. 18)	RB (toetst bouwaan- vraag)	W	200 uur	Continu	723.04/ 67.160
Bodem algemeen/ actief bodembeheer : - Voorbereiding en uitvoering sanering in eigen beheer - Begeleiding en participatie in provinciale saneringen - Actief bodeminformatie uitwisselen met de provincie - Aanvullen Zonering Bodemkwaliteitskaart Bijhouden GIS systeem en bodembeheerssysteem	RB	W	200 uur	Continu	723.04/ 67.160
Baggerwerkzaamheden voor watergangen waarbij de gemeente de onderhoudsplichtig heeft	RB UB	W	100 uur	Continu	723.04/67. 160 240.01/ 62.100

w = wettelijk verplichte activiteit

NB in de tabel is de inzet van uren door Milieu opgenomen

2.7 Verkeer, vervoer en lucht

Er kan een belangrijke bijdrage aan het realiseren van het milieubeleid worden geleverd door milieubeleid als integraal onderdeel van het totale verkeers- en vervoersbeleid te zien.

Doelstellingen:

- de bereikbaarheid in Voorschoten te handhaven waarbij de leefbaarheid niet achteruitgaat maar eerder verbetert;
- bevorderen dat grenswaarden voor luchtkwaliteit volgens het Besluit luchtkwaliteit uit 2001 nergens worden overschreden (Milieubeleidsplan) en verbetering luchtkwaliteit (Programma 2, Coalitieprogramma).

In het Coalitieprogramma (Programma 1 Ruimte en Bouwen) zijn de volgende actiepunten opgenomen (voor zover vanuit milieuoogpunt relevant):

- ontwikkelen van een samenhangende visie op verkeer en vervoer in Voorschoten;
- verbetering veiligheid op de verkeerstraverse door Voorschoten;
- invoering van 30 km zones in woonwijken;
- duurzaam veilig is een belangrijke inspiratiebron voor het verkeersbeleid in Voorschoten;
- verder autovrij maken van het centrum door dit ook in te voeren in de Voorstraat;
- voldoende parkeermogelijkheden voor auto's en stallingsmogelijkheden voor fietsers realiseren aan de randen van het centrum.

In Programma 2, Duurzaamheid is de volgende actie opgenomen:

- het opstellen van een geluidsbelastingkaart, deze is in 2007 gereed gekomen,
- en het uitvoeren van een luchtkwaliteitonderzoek en de vaststelling en implementatie van daarop gebaseerd beleid. Over het jaar 2006 is als laatste gerapporteerd. In Voorschoten wordt voldaan aan de wettelijke normen. Indien dit zo blijft zullen er in het vervolg geen rapportages meer over de luchtkwaliteit worden vervaardigd (landelijk beleid). De luchtkwaliteitsmetingen worden wel gewoon voortgezet.

Basis voor het verkeersbeleid in Voorschoten is de Verkeers-Notitie-Voorschoten 2000 en het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan 2003. Verder wordt gebruik gemaakt van de Regionale VerkeersMilieuKaart (2003), waarmee voornemens of gevolgen van maatregelen voorspeld kunnen worden, gevolgd en getoetst. De RVMK is in 2006 en 2008 geactualiseerd.

In 2005 is gestart met het op papier zetten van de grote kaders van het verkeersbeleid als input voor de Structuurvisie. Dit is tevens de basis voor een verder uit te werken verkeersnota, gepland voor 2008/2009. In 2008 is inbreng gebracht bij het plan voor de traverse (leidseweg – Veurseweg. Dit plan wordt in 2008/2009 uitgevoerd.

In 2008 zal ook gewerkt worden aan het invoeren van aardgasauto's.

Regionaal zijn onderwerpen aan de orde als het Mobiliteitsfonds, het provinciale fietspadenplan, RijnGouwelijk, Rijnlandroute.

Verkeersvisie wordt afgerond medio in de eerste helft van 2009. De uitwerking vindt daarna plaats.

De in tabel 2.7 opgenomen activiteiten passen binnen Programma 1 van de programbegroting.

Tabel 2.7: actiepunten verkeer, vervoer en lucht 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Doen uitvoeren en begeleiden van luchtkwaliteitsonderzoek bij ruimtelijke projecten	RB	W	Pm	Continu	t.l.v. projectbegroting
Opstellen Verkeersvisie	RO/RB		Pm	2008/2009	Niet ten laste van milieubudget
Uitwerken van 4V nota naar verkeersuitvoeringsprogramma	RB/ RO		Pm	2009 e.v.	Niet ten laste van milieubudget
Ondersteuning/ redigeren bij verkeersmaatregelen bijv. 30 km zones,	RB		50 uur*	Continu	211.01/ 210.01 62.080/ 62.150
Deelname aan regionale projecten (ambtelijk) als Mobiliteitsfonds, verkeersveiligheid bij scholen, verkeersonderwijs op scholen, Rijnlandroute, o.v., luchtkwaliteit etc.	RB/ RO		Zie par. 2.11	continu	
Actualisatie RVMK (regio)	MDWH		Zie par. 2.11	2010	
Milieu inbreng bij herinrichting verkeerstravers centrum	RB		PM	Plan is vastgesteld. Uitvoering 2008/2009	t.l.v. project

* inzet aantal uren van Milieu

2.8 Water en groen

Onder water wordt verstaan zowel het oppervlaktewater, het grondwater (aan de orde gekomen in de paragraaf over bodem, 2.6) en de riolering. Gemeenten hebben een wettelijke taak wat betreft de aanleg en het onderhoud van rioleringen. De oppervlaktewaterkwaliteit valt onder het gezag van het Hoogheemraadschap Rijnland. De gemeente kan invloed uitoefenen op de waterkwaliteit door onder andere het beheer van het rioolstelsel. Naast invloed op de waterkwaliteit kan de gemeente ook invloed uitoefenen op de waterkwantiteit. Dit betreft onderwerpen als bergingscapaciteit en het baggeren van waterbodems (zie par. 2.6).

Vastgesteld beleid:

- Nota aanpak ongezuiverde rioleringen (1997) en geactualiseerd in 2002;
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2007-2008

Gemeenten hebben daarnaast een taak in het groenbeleid. Wat Voorschoten betreft gaat dit zowel om het landelijk buitengebied als om de vele groengebieden binnen de bebouwde kom. Voor Voorschoten is met name de Duivenvoorde corridor van belang en het strandwallen en –strandvlaktegebied tussen Den Haag en Katwijk (Papenwegsepolder, De Horsten, Duivenvoorde en Veenzijdse polder). Deze gebieden vormen een van de laatste min of meer doorlopende schakels tussen duinen en groene hart (groen-blauwe slinger genoemd of groene zwabber). De gemeente spant zich regionaal dan ook in om deze zone groen te houden.

Vastgesteld beleid:

- Groenstructuur- en landschapsbeleidsplan Zeven sferen: een landschap (1994). Dit plan wordt momenteel geactualiseerd, voorjaar 2009 zal de nieuwe Groenstructuurvisie worden vastgesteld.
- Structuurvisie Duivenvoorde corridor (2003) en Realisatiestrategie Duivenvoorde corridor (2005)
- Ombuigen met perspectief (2004). Met vaststelling van deze nota is besloten tot een afname van het areaal groen met 20% en een verlaging van het onderhoudsniveau openbaar groen.
- Bestemmingsplan Buitengebied (2007)
- Inrichtingsplan Van glas naar gras (2008)

Doelstelling

- De gemeente stelt zich ten doel om:
- in zijn algemeenheid het groene karakter van Voorschoten te behouden met aandacht voor groene en blauwe linten als ecologische structuren (Coalitieprogramma, programma 2 duurzaamheid);
- het kwetsbare buitengebied te beschermen tegen druk van verstedelijking van de As Leiden-Katwijk en de Haagse agglomeratie. Daartoe samen met de gemeenten Wassenaar en

Leidschendam-Voorburg (Pact van Duivenvoorde) en maatschappelijke organisaties een actieplan op te stellen om de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en daarmee het recreatief gebruik te beschermen en te versterken.(Coalitieprogramma, Programma 2);

- het opstellen van beleidsregels voor het afstoten van openbaar groen (Coalitieprogramma);
- uitvoeren van groenonderhoud op milieuvriendelijke basis (Coalitieprogramma);
- plan van aanpak gericht op het planten van een aantal bomen (Coalitieprogramma);
- in de huidige Collegeperiode een integraal waterplan op te stellen met aandacht voor grondwaterproblematiek (samen met het HHR), riolering en afkoppelbeleid. Opheffen van grondwateroverlast voor 2015 (Milieubeleidsplan);

Groen en water(beleid) hebben met elkaar te maken. Bijvoorbeeld bij het opknappen van beschoeiingen langs watergangen wordt geprobeerd deze werkzaamheden te combineren met het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Momenteel wordt de Groenstructuurnota (Zeven sferen, één landschap) geactualiseerd. De nieuwe Groenstructuurvisie zal in het voorjaar van 2009 worden vastgesteld. Deze visie richt zich met name op het groen binnen de bebouwde kom, aangezien er voor het buitengebied recent nieuwe beleid is vastgesteld. Binnen de bebouwde kom wordt met name gericht op bescherming van de hoofdgroenstructuur diversiteit van de parken en het creëren van groen routes. Tevens zal de visie kaders bieden voor de verkoop van groenstroken.

In 2008 is het Hoogheemraadschap van Rijnland gestart met het maken van een stroomgebiedsplan Zuidgeest. Voorschoten valt binnen dit gebied net als Wassenaar bijv. In 2009 wordt dit plan afgerond. In het plan worden de wateropgaven evenals de knelpunten in het watersysteem meegenomen en wordt een aanpak met oplossingen voorgesteld. Verder zullen oppervlaktewaterpeilen worden vastgelegd in peilbesluiten.Voorschoten brengt nog een aantal punten in, ondermeer het op orde hebben van het watersysteem in 2050 (met het oog op de effecten van klimaatverandering en zeespiegelstijging); overdracht van onderhoudsplicht voor onderhoudsbaggerwerkzaamheden, overdracht van peilregulerende kunstwerken, aanpak van locaties met grondwateroverlast, recreatievaart.

Doordat er een watergebiedsplan komt is het niet meer nodig om een apart waterplan op te stellen voor Voorschoten. Immers alle punten worden meegenomen in het watergebiedsplan of komen aan de orde in het Gemeentelijk Rioleringsplan of het baggerplan 2010-2019.

De in tabel 2.8 opgenomen activiteiten vallen binnen programma 1.

Tabel 2.8: actiepunten water en groen 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Riolering beleid - opstellen van een GRP voor de periode 2009-2013 - verbeterd gescheiden stelsel - afkoppelen	RB, Hoogheem- raadschap van Rijnland RB/ HHR	W - W	Inzet milieu nader te bepalen PM	2006-2008 vanaf 2008	722.01/ 67.210/ 67.220
Riolering beheer (waaronder aanpak ongezuiverde lozingen), voortvloeiend uit het huidige gemeentelijk rioleringsplan.	Idem	W	Inzet milieu nader te bepalen	2007 en 2008	722.01/ 67.210/ 67.220
Inventarisatie van mogelijkheden per wijk om oppervlaktewater meer kansen te geven	RB		PM	continu proces (bij renovatie van wijken, straten e.d).	Niet t.l.v. milieu budget
Werkgroep waterbeheer (waterstructuurplan/watervisie) in verband met Kaderrichtlijn Water	RB/RO/ HHR		100uur	2007 e.v.	723.02/ 67.080
Invullen waterparagraaf bij bestemmingsplannen	RB		PM	Continu	t.l.v. budget bestemming splannen
Groenstructuurnota Zeven sferen: een landschap actualiseren	RO/RB		Inzet milieu nader te bepalen	2008	560.02/ 65.300
Openbaar groen beleid	RB		Inzet milieu nader te bepalen	Continu	560.02/ 65.300
Verkoop groenstrookjes	RO: grondzaken		Inzet milieu nader te bepalen	Continu	560.02/ 65.300

NB inzet uren betreft inzet van Milieu tenzij anders aangegeven.

W = wettelijk verplichte taak

*wordt uitgevoerd in kader van handhavingsplicht

*** Verkoop van groenstrookjes is een continue activiteit.

2.9 Communicatie en voorlichting

Milieubeleid moet niet alleen een verantwoordelijkheid zijn van de gemeente maar van iedere burger en ieder bedrijf in Voorschoten. In het Coalitieprogramma zijn de volgende doelstellingen opgenomen ten aanzien van publieke dienstverlening (Programma 7):

- ontwikkeling van digitale dienstverlening in het kader van serviceverlening aan burgers;
- meer toegankelijk maken van gemeentelijke informatie voor de burger.

Communicatie en educatie zijn niet wettelijk vastgelegd, maar er wordt door de Rijksoverheid wel een belangrijke rol aan toegekend.

In vervolg op het Verdrag van Aarhus en Richtlijn 2003/4 van de Europese Gemeenschap hebben de gemeenten de plicht om vanaf 14 februari 2005 milieu-informatie toegankelijk te maken voor de burger. Dit houdt in dat minimaal een overzicht gemaakt moet worden over welke informatie beschikbaar is, waar deze informatie is, in welke vorm, hoe men kan beschikken over informatie (procedure), wat weigeringsgronden zijn en wat de kwaliteit van de informatie is. Verder moet er een overzicht zijn van relevante milieutaken en een lijst met organisaties.

In Voorschoten zijn verschillende belangengroepen actief, waaronder sinds 1997 het Platform Duurzaam Voorschoten. Dit Platform reageert actief op veel milieuplannen en voornemens van de gemeente. Taak van Milieu is vervolgens deze adviezen te integreren in de uitvoering van gemeentelijk beleid. Sinds 2008 is de Stichting Voorschoten CO₂ wijzer actief. Het betreft een netwerk dat zich inzet om de CO₂-uitstoot van burgers in Voorschoten blijvend te verminderen. Haar doel voor 2009 is om tussen de 1.100 en 1.900 huishoudens te inspireren tot het overstappen naar schone energie zodat zeker éénderde van de bijna 10.000 huishoudens in Voorschoten duurzame energie gebruikt. Daarnaast investeert ze in de ontwikkeling van schone energie in de zustergemeente Kita in Mali. Het leidt tot een CO₂-reductie van 1,6 tot 2,7 kiloton per jaar, wat gelijk is aan 1,5 tot 3% van de totale CO₂-uitstoot in Voorschoten.

Op regionaal niveau wordt regelmatig samengewerkt met de afdeling natuur en milieueducatie van de gemeente Leiden. Het Uitvoerend Bedrijf coördineert de nme-activiteiten voor de scholen in Voorschoten. Met een gevarieerd pakket wordt geprobeerd zoveel mogelijk leerlingen van alle groepen bij NME-activiteiten te betrekken.

Verder wordt vanaf 2006 in regionaal verband (Holland Rijnland) activiteiten opgepakt op het gebied van milieuvoorlichting. Er is een Meerjarenprogramma milieuvoorlichting voor de periode 2006-2010. De thema's waarbinnen concrete activiteiten worden opgepakt zijn: duurzaam consumeren, klimaatbeleid, water, lucht en verkeer, milieu algemeen/ milieuwetgeving.

Milieuprogramma 2009

Voor 2009 zijn de volgende projecten gepland:

- activiteiten rond thema water
  - de varende klas, lesboot van Stichting Reinwater
  - de waterwerkers, reizende tentoonstelling over water
- gezond klussen (doorloop vanaf 2006)
- welkom nieuwe bewoner (doorloop vanaf 2006)
- Sarah's wereld (educatieproject voor basisschool)(doorloop vanaf 2006)
- Nieuwsbrief Bedrijf en milieu (hele periode)
- Milieuwebsite Holland Rijnland (hele looptijd van plan)
- Milieupagina Holland-Rijnland in huis-aan-huisbladen (hele periode)

In 2009 zal het Meerjarenprogramma Milieucommunicatie 2006-2009 geevalueerd worden en zal een nieuw programma voor 2010-2013 opgesteld worden.

De in tabel 2.9 opgenomen activiteiten passen binnen programma 2 en 7.

Tabel 2.9: actiepunten communicatie en voorlichting 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Milieu-informatie toegankelijk maken in vervolg op Verdrag van Aarhus en EG-richtlijn 2003/4 en beheren van informatie	RB/VLC/M DWH	W	PM	continu	723.06/ 67.100
Adviezen opstellen nav reactie Platform Duurzaam Voorschoten en Stichting Voorschoten CO2 wijzer op gemeentelijke nota's/beleid en beperkte ondersteuning van activiteiten van Platform Duurzaam Voorschoten en aangesloten organisaties	RO/RB		50 uur	continu	723.06/ 67.100
Activiteiten uit het Meerjarenprogramma milieuvorlichting 2006-2010 met als thema's in 2009 water, naast jaarlijkse activiteiten als de nieuwsbrief bedrijven	MDWH**/ RB	Regionaal afgesproken	180 uur	2006-2010	723.06/ 67.100

** De MDWH zal een coördinerende taak hebben in het uitvoeren van het meerjarenprogramma milieuvorlichting.

W= wettelijk verplichte activiteit

In tabel 2.9 is geen aparte capaciteit geraamd voor specifieke voorlichtingsactiviteiten (afgestemd op beleid e.d., en beantwoording vragen) zoals de geraniummarkt, boomfeestdag, kinderboerderijdag,

Milieuprogramma 2009

maatschappelijk verantwoord ondernemen, NME-nieuwsbrief, opstellen afvalkalender, informatie op Internet op de gemeentepagina, in Groot Voorschoten etc. Deze activiteiten zijn meegenomen in de urenramingen in de voorgaande paragrafen.

2.10 Gemeente als bedrijf (tekst actualiseren en tabel invullen)

De gemeente heeft als eigenaar en beheerder van gebouwen, bedrijven en instellingen, rioolgemalen en bergbezinkbassins ook zelf milieudoelstellingen te realiseren. In het Coalitieprogramma (Programma 2, duurzaamheid) is als actiepunten geformuleerd: “ het actief stimuleren van milieubewust handelen en duurzaamheid, de gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie”.

Het merendeel van de gemeentelijke activiteiten valt onder de term gemeentelijke interne milieuzorg. Vastgesteld kader hiervoor vormt het inventarisatierapport “Interne milieuzorg Voorschoten” uit september 1993.

Aan deze activiteit is voor een deel van de gebouwen een lage prioriteit toegekend in verband met de geplande nieuwbouw van het gemeentehuis (Huis van Voorschoten) en het Uitvoerend Bedrijf.

Bij het bespreken en vaststellen van de Landelijke duurzaamheidsmeter/ spiegel, eind 2006 heeft het College van B&W zich uitgesproken om duurzaam inkoopbeleid mee te nemen bij het aangaan van nieuwe contracten. In het in 2008 vastgestelde inkoopbeleid is ook voorzien in een paragraaf duurzaamheid. Duurzaamheid is één van de toetsingsaspecten bij het sluiten van een contract.

Verder worden bedrijven geïnformeerd over mogelijke milieumaatregelen gedurende reguliere bedrijfsbezoeken (zie ook paragraaf 2.4). Deze activiteit valt binnen programma 1.

Tot slot zal een inbreng worden geleverd aan het Huis van Voorschoten, vanuit milieu. (zie paragraaf 2.2, dubo).

Tabel 2.10: actiepunten gemeente als bedrijf 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ activiteit</i>
Duurzaamheidsaspecten meenemen bij het aangaan van nieuwe contracten in het kader van inkoopbeleid (vervolg op duurzaamheidsmeter)		Nieuw beleid	80 uur		723.02/ 67.150
Maatregelen in het kader van milieuzorg bij bedrijven en bij gemeente zelf	i.s.m. RB		PM/ onderdeel van uren vergunning verlening en handhaving	Continu aandachts punt bij bedrijfsbe- zoeken.	723.03/ 67.120

NB geen wettelijk verplichte activiteiten, op dit moment.

2.11 Regionale ontwikkelingen

Er is op meerdere beleidsterreinen sprake van samenwerking in de Leidse regio. Op het gebied van milieu wordt samengewerkt met de Milieudienst West-Holland, dan wel wordt capaciteit ingehuurd (op contractbasis) vooral voor specialistische taken. Vanaf 2004 wordt bijvoorbeeld gezamenlijk gewerkt aan de uitvoering van het klimaatbeleid. Vanaf 2006 wordt in regionaal verband, met daarin een trekkersrol van de Milieudienst, gewerkt aan projecten en activiteiten op het gebied van milieuvoorlichting – en educatie (zie paragraaf 2.9).

Er bestaat sinds 2008 een apart Portefeuillehoudersoverleg Milieu (PHO Milieu) voor de Holland Rijnland gemeenten. Hier worden milieugendapunten voorbereid. Verder heeft dit gremium een platformfunctie ten behoeve van regionale milieuzaken en staat de regionale handhavingssamenwerking met betrekking tot het Samenwerkingsknooppunt handhaving (SKP, voorheen SEPH) op de agenda. Formele besluitvorming zal plaatsvinden in het portefeuillehoudersoverleg Ruimte. Verder bestaat sinds 2008 een mantelcontract regionale milieutaken. In het mantelcontract is geregeld dat de Milieudienst West-Holland in opdracht van Holland Rijnland regionale milieutaken uitvoert. Het gaat om de volgende zaken:

- Alle SKP taken (handhaving)
- Het verzorgen van de regionale overlegstructuur
- Coördinatie van de subsidieaanvragen
- CROS (Commissie Regionaal Overleg Schiphol)
- Vertegenwoordiging van de regio in (provinciale) overlegstructuren
- Meerjarenprogramma milieuvoorlichting
- Coördinatie sanering weg-en railverkeerslawaaï
- De regionale milieumonitoring
- Inspelen op landelijke ontwikkelingen

Er wordt eveneens samengewerkt in Gevulei-verband (Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden en omstreken), waarbij Voorschoten zijn eigen inzamelingsdienst heeft. Deze inzamelingsdienst, het Uitvoerend Bedrijf, draagt verder zorg voor glas- en papierinzameling en groenonderhoud. Gezamenlijk met de partners in het Gevulei wordt vuil afgevoerd naar een verbrandingsinstallatie. Ook op het gebied van handhaving wordt regionaal samengewerkt en wordt deelgenomen in het SEPH, het regionale coördinatiepunt (nieuwe naam: Samenwerkings Knooppunt Holland Rijnland). Andere partners zijn de AID, het Hoogheemraadschap van Rijnland, het Openbaar Ministerie, de regionale politie en de VROM-inspectie.

De in tabel 2.11 opgenomen activiteiten vallen binnen de programma's 1, 2, 3 en 7.

Tabel 2.11: actiepunten regionale ontwikkelingen 2009

<i>Processen en product</i>	<i>Trekker/ Belangrijkste betrokkenen</i>	<i>Wettelijk verplicht</i>	<i>Inzet in uren</i>	<i>Looptijd tot</i>	<i>Dekking: Product/ Activiteit</i>
Deelname in regionale en provinciale werkgroepen ((met MDWH, handhavingsamenwerking, milieuvoorlichting etc.).	MDWH, gemeente Voorschoten, Kaag en Braassem, prov. ZH		Zie ook par.2.9 communicatie en voorlichting	Continu	723.02/ 67.080
Samenwerking Leidse regio- Gevulei en Afvalstoffen Overleg Orgaan			Aantal uur staat vermeld bij afval par 2.1	Continu	721.01/ 67.250
Wergroep gebiedsgerichte aanpak/ regionale samenwerking met HHR	Prov. ZH, Wassenaar, Voorschoten, Leidschendam – Voorburg, HHR		Zie ook par. 2.8 water	2010	723.02/ 67.150
Actief bodembeleid			Zie ook par. 2.6	Continu	
Regionale samenwerking op verkeersgebied			Zie ook par. 2.7	Continu	
Regionale handhavingprojecten			Zie ook par. 2.4	Jaarlijks	

Deze tabel bevat geen wettelijk verplichte activiteiten.

Hoofdstuk 3: Samenvatting personele en financiële consequenties

3.1. Personele consequenties

In tabel 3.1 zijn de personele consequenties aangegeven voor Milieu. De inzet van andere afdelingen is als PM aangegeven.

Tabel 3.1: geplande uren

<i>Beleidssterrein</i>	<i>Geraamde inzet uren Milieu</i>	<i>Geraamde inzet uren andere afdelingen</i>
2.0. Algemeen Milieubeleid	650 uur (RO en RB)	
2.1. Afval	750 uur (RB)	Inzet UB en communicatie = PM
2.2. Ruimtelijke ordening en duurzaam bouwen	300 uur (RB)	MDWH = PM
2.3. Energie en klimaat	1560 uur (RB)	+ inzet MDWH + inzet gebouwenbeheerder
2.4. Vergunningverlening en handhaving	630 uur (vergunn.verlening) 2440 uur (handhaving (RB))	
2.5. Geluid	575 uur (RB en RO)	+ inzet MDWH = PM
2.6. Bodem en waterbodembeheer	700 uur (RB en RO)	Inzet UB = PM
2.7. Verkeer, vervoer en lucht	50 uur (RB)	+ inzet MDWH
2.8. Water en groen	100 uur (RB)	
2.9. Communicatie en voorlichting	230 uur (RB en RO)	+ inzet MDWH en communicatie = PM
2.10 Gemeente als bedrijf	80 uur (RB)	
2.11. Regionale ontwikkelingen	Zie andere paragrafen	
<i>Totaal benodigde uren afdeling Milieu</i>	<i>8065 uur</i>	
Waarvan besteed aan regionale ontwikkelingen (2.11)	925 uur*	

* Algemeen milieubeleid 30 uur, afval 80 uur, dubo 80 uur, handhaving 380 uur, geluid 75 uur, lucht pm, water 100 uur, communicatie 180 uur.

In 2006 waren 5800 uur geraamd voor activiteiten van de medewerkers milieu (RB en RO); in 2007 5910 uur, in 2008 6535 uur.

De verschillen ten opzichte van 2008 (1530 uur meer) hebben betrekking op de volgende beleidsterreinen:

Milieuprogramma 2009

- *Duurzaam bouwen en ruimtelijke ordening*: 50 uur minder geraamd, omdat met 150 uur voldoende inzet kan worden geleverd bij ruimtelijke projecten (o.a. het Huis van Voorschoten)
- *Energie en klimaat*; Voor 2009 komt er 1 fte bij voor het uitvoeren van het gemeentelijke CO2 beleid en het regionale klimaatbeleid. Het betreft een periode van drie jaar en wordt gedekt uit de Nuon dividend gelden die jaarlijks beschikbaar komen.
- *Vergunningverlening en handhaving*; Meer uren voor handhaving wordt veroorzaakt doordat meer tijd is gemoeid met het uitvoeren van geluidsmetingen. Daarnaast is gebleken dat 20 uur extra nodig is voor de jaarlijkse handhavingsestafette. De uren zijn nodig voor een gedegen voorbereiding en nazorg.
- *Geluid*: 75 uur meer geraamd voor het (doen) uitvoeren, begeleiden en beoordelen van akoestisch onderzoek bij ruimtelijke projecten (=bouwplantoets) en toetsen van "verzoek hogere grenswaarde" in het kader van de Wet geluidhinder.

De opgenomen urenramingen in de paragrafen 2.0 t/m 2.11 zijn gebaseerd op de urenramingen voor milieu uit Milieuprogramma's van eerdere jaren. Verder is een inschatting gemaakt van nieuwe activiteiten en ervaringsgegevens. Daarnaast is gebruik gemaakt van de tijdschrijfregistratie over 2007 en 2008

Voor milieu is op papier beschikbaar 6 fte (formatie + inhuur), wat in uren neerkomt op 8220 uur. Voor de geplande activiteiten zijn voldoende uren aanwezig, mits er rekening wordt gehouden met ca. 0,5 fte inhuur voor geluid.

3.2. Financiële consequenties

In deze paragraaf zijn de financiële consequenties opgenomen van de voor 2009 geplande activiteiten. Voor alle activiteiten wordt verwezen naar een product (nummer uit de productenraming) en een activiteit (nummer uit CODA) (laatste kolom in de tabellen 2.0 t/m 2.11).

Sommige activiteiten zullen door de Milieudienst West-Holland worden uitgevoerd, op basis van het contract dat Voorschoten jaarlijks met de Milieudienst afsluit. Hiervoor is een regulier budget aanwezig. Voor zover er geen dekking is voor een activiteit die milieucapaciteit of een milieubudget vergt is dit eveneens aangegeven in de tabel in de betreffende paragraaf. Het gaat om:

- paragraaf 2.8. inventarisatie van mogelijkheden per wijk om oppervlaktewater meer kansen te geven: in de op te stellen inventarisatie van wat er op het gebied van waterbeleid gebeurt en nog moet gebeuren, zal hier een inschatting voor worden gemaakt;
- paragraaf 2.9: voor het toegankelijk maken van milieu-informatie (Aarhus) is mogelijk extra geld nodig. Hiervoor kan het budget nieuw beleid in het kader van het Milieubeleidsplan worden aangesproken.

In tabel 3.2. is voor de verschillende milieuthema's aangegeven wat de uitgegeven en begrote bedragen zijn. De opzet van de tabel is vergelijkbaar met de in het Milieubeleidsplan 2004-2008 opgenomen tabel 12.2. Onder de tabel zijn de aandachtspunten bij de opgenomen getallen vermeld.

Milieuthema	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting 2009
Afval inkomsten 725.01	2.817.822	2.853.045	2.880.281
Afval uitgaven 721.01	2.827.322	2.625.627	2.817.058
Ruimtelijke ordening en duurzaam bouwen + bouwen/wonen 723.02	67.550* 17.343	5.634 17.560	1.816 18.043
Energie/klimaatbeleid 723.01	17.132	21.212	17.737
Vergunningverlening en handhaving 723.03	21.935 172.362	3.866 212.332	14.760 284.160
Geluid 723.05	70.101	24.121	38.325
Bodem en waterbodembeheer en	30.650	24.286	31.733

bagger 723.04/240.01	617.156##	374.511###	613.374
Verkeer, vervoer en lucht 723.05	Zie budget geluid	Zie budget geluid	Zie budget geluid
Water en groen (kinderboerderij en Nme) 560.03/01	96.623 28.453	108.226 34.319	185.401 1.561
Communicatie en educatie (723.06)	17.871	24.048	30.711
Gemeente als bedrijf (milieubeleid algemeen) 723.02	43.870%	28.607%	40.393%
Regionale samenwerking 723.02	29.236	30.687	23.186

*inhuur

Bedragen zijn incl. personeelskosten.

Een aantal opmerkingen kan worden gemaakt:

- *Algemene opmerking:* de bedragen zijn inclusief de urenramingen, dus inclusief personele lasten.
- *Afval:* de afval inkomsten zijn de geraamde inkomsten uit de afvalstoffenheffing. De uitgaven voor afval zijn exclusief de storting in de egalisatiereserve.
- *Ruimtelijke ordening en duurzaam bouwen:* het in de tabel opgenomen bedrag geeft de capaciteit aan en de ruimte voor kleine subsidies.
- *Energie- en klimaatbeleid (**)* : het in de tabel opgenomen bedrag is exclusief de €24.152 aan rijksbijdrage (SLOK subsidie);
- De splitsing van de bedragen voor *vergunningverlening en handhaving* is noodzakelijk in het kader van de professionalisering van de milieuwethandhaving. Het opgenomen bedrag is exclusief Apv-taken.
- *Geluid:* Voor 2009 is €20.000 voor inhuur verwerkt. Voor 2009 is €33.110 bijdrage voor geluidsanering ontvangen.
- *Bodem en waterbodembeheer:* in de tabel zijn aparte bedragen voor baggeractiviteiten opgenomen. Het bedrag voor bodem en waterbodembeheer wordt gebruikt voor het uitvoeren van onderzoeken, toetsing en begeleiding van saneringen, niet voor de saneringen zelf.(#): in dit bedrag zit een provinciale bijdrage verwerkt van €8000 en een vergoeding algemeen van €10.400 euro. In de totaalbedragen voor bagger (##) is een bedrag van €310.035 voor de kapitaallasten van de exploitatie verwerkt.
- *Verkeer, vervoer en lucht:* budget wordt ingezet voor klimaatprojecten en voor het opstellen van de rapportage luchtkwaliteit;
- *Water en groen:* het opgenomen budget gaat niet over de volkstuinen.

Milieuprogramma 2009

- *Communicatie en educatie*: het opgenomen budget is vooral bedoeld voor milieucommunicatie rond milieubeleid, activiteiten van het Platform Duurzaam Voorschoten;
- *Gemeente als bedrijf*: onder dit thema zijn de bedragen uit de begroting opgenomen die geraamd zijn voor algemeen milieubeleid. Het bedrag voor nieuw beleid is niet in deze tabel verwerkt. (%)
- *Regionale samenwerking*: hier staat alleen het bedrag dat wordt uitgegeven aan regionale samenwerking op het gebied van milieu.

Voor het actualiseren van het Milieubeleidsplan en daaruit voortvloeiend nieuw beleid is geld vrijgemaakt. Dit is besloten in de raadsvergadering van 17 december 2003.

In 2009 zal dit geld voor nieuw beleid (€ 37.000) worden aangewend voor activiteiten op het gebied van energie-en klimaatbeleid, voor inzet duurzame inkoop en mogelijk voor maatregelen die voortvloeien uit het verdrag van Aarhus (milieucommunicatie)